

Οικουμενικός Πατριάρχης: Η Μεγάλη Τεσσαρακοστή είναι ευκαιρία συνειδητοποίησης του βάθους και του πλούτου της πίστεώς μας

/ Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις

Τον Κατηχητήριο Λόγο του για τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή εξέδωσε ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος προς τον ευσεβή λαό, τονίζοντας ότι η "Μεγάλη Τεσσαρακοστή είναι ευκαιρία συνειδητοποίησεως του βάθους και του πλούτου της πίστεώς μας ως «προσωπικής συναντήσεως με τον Χριστόν»".

Ο Παναγιώτατος μεταξύ άλλων αναφέρει: "Δεν γνωρίζει η χριστιανική ελευθερία, ως υπαρκτική αυθεντικότης και πληρότης, σκυθρωπόν ασκητισμόν, ζωήν χωρίς χάριν και χαράν, «σαν να μην ήλθε ποτέ ο Χριστός». Και η νηστεία δεν είναι μόνον «βρωμάτων αποχή», αλλ' «αμαρτημάτων αναχώρησις», αγών κατά της φιλαυτίας, αγαπητική έξοδος από τον εαυτόν μας προς τον εν ανάγκαις αδελφόν, «καύσις καρδίας υπέρ πάσης της κτίσεως». Η ολιστικότης της πνευματικότητος τρέφεται

από την εμπειρίαν της Μεγάλης Τεσσαρακοστής ως πορείας προς το Πάσχα και ως προγεύσεως της «ελευθερίας της δόξης των τέκνων του Θεού (Ρωμ. η', 21)».

Παρακάτω ο Κατηχητήριος Λόγος:

Τιμιώτατοι ἀδελφοί Ιεράρχαι καί τέκνα ἐν Κυρίῳ εὐλογημένα,

Εἰσερχόμεθα καί πάλιν, εὔδοκίᾳ καί χάριτι τοῦ ἀγαθοδότου Θεοῦ, εἰς τὴν Ἀγίαν καί Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, τὴν εὐλογημένην περίοδον νηστείας καί μετανοίας, πνευματικῆς ἐγρηγόρσεως καί συμπορεύσεως μετά τοῦ ἐρχομένου πρός τὸ ἔκούσιον πάθος Κυρίου, ὅντα φθάσωμεν προσκυνῆσαι τὴν λαμπροφόρον Αὔτοῦ Ἀνάστασιν, καί ἀξιωθῶμεν ἐν αὐτῇ τῆς ἡμετέρας «διαβάσεως» ἐκ τῶν ἐπιγείων εἰς «ἄ ὄφθαλμός οὐκ εἶδε καί οὖς οὐκ ἤκουσε καί ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη» (Α' Κορ. β', 9).

Εἰς τὴν ἀρχαίαν Εκκλησίαν, ἡ Ἀγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή ἥτο περίοδος προετοιμασίας τῶν κατηχουμένων διά τό βάπτισμα, τό ὅποῖον ἐτελεῖτο κατά τὴν Θείαν Λειτουργίαν τῆς Ἀναστάσεως. Τήν ἀναφοράν πρός τό βάπτισμα διασώζει καί ἡ θεώρησις καί βίωσις τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὡς κατ' ἔξοχήν καιροῦ μετανοίας, ἡ ὅποια χαρακτηρίζεται ὡς «ἀνάκλησις βαπτίσματος» καί ὡς «δεύτερον βάπτισμα», ὡς «συνθήκη πρός Θεόν δευτέρου βίου», ἀναβίωσις δηλαδή τῶν δωρεῶν τοῦ βαπτίσματος καί ὑπόσχεσις πρός τόν Θεόν δι' ἔναρξιν νέας πορείας ζωῆς. Αἱ ἀκολουθίαι καί ἡ ὑμνολογία τῆς περιόδου συνδέουν αὐτόν τόν πνευματικόν ἀγῶνα τῶν πιστῶν μέ τὴν προσδοκίαν τοῦ Πάσχα τοῦ Κυρίου, διά τῆς ὅποιας ἡ τεσσαρακονθήμερος νηστεία ἀναδίδει εὐωδίαν πασχαλίου χαρᾶς.

Ἡ Ἀγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή εἶναι εὔκαιρία συνειδητοποιήσεως τοῦ βάθους καί τοῦ πλούτου τῆς πίστεώς μας ὡς «προσωπικῆς συναντήσεως μέ τόν Χριστόν».

Ὥρθῶς τονίζεται ὅτι ὁ Χριστιανισμός «εἶναι στό ἔπακρο προσωπικός», χωρίς αὐτό νά σημαίνῃ ὅτι εἶναι «άτομοκεντρικός». Οἱ πιστοί «συναντοῦν, ἀναγνωρίζουν καί ἀγαποῦν τόν ἔνα καί τόν αὐτόν Χριστόν», ὁ ὅποῖος «τόν ἀληθινόν ἄνθρωπον καί τέλειον... πρῶτος καί μόνος ἔδειξεν» (Νικόλαος Καβάσιλας). Ἐκεῖνος καλεῖ πάντας πρός σωτηρίαν καί τόν κάθε ἄνθρωπον προσωπικῶς, ὥστε ἡ ἀνταπόκρισις τοῦ καθενός, πάντοτε «ριζωμένη στήν κοινή πίστη», νά εἶναι «ταυτόχρονα μοναδική».

Ἐνθυμούμεθα τό ὑπέροχον Παύλειον «Ζῶ δέ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δέ ἐν ἐμοί Χριστός· ὅ δέ νῦν ζῶ ἐν σαρκὶ, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καί παραδόντος ἔαυτόν ὑπέρ ἐμοῦ» (Γαλ. β', 20). Ἐδῶ τό «ἐν ἐμοί» τό «μέ» καί τό «ὑπέρ ἐμοῦ» δέν λέγονται ἐν ἀντιθέσει πρός τό «ἐν ἡμῖν, τό «ἡμᾶς» καί τό «ὑπέρ ἡμῶν» τῆς «κοινῆς σωτηρίας». Ὁ Ἀπόστολος τῆς ἐλευθερίας, ἄκρως εὐγνώμων διά τά οὐράνια ἀγαθά τῆς ἐν Χριστῷ ἀναγεννήσεως του, «τό κοινόν ἵδιον

ποιεῖται», ώς ὁ προαιώνιος Λόγος τοῦ Θεοῦ νά ἐνηθρώπησε, νά ἐσταυρώθη καί νά ἀνέστη ἐκ νεκρῶν «δι' αὐτὸν προσωπικῶς».

«Μοναδική» καί «βαθιά προσωπική» εἶναι ἡ βίωσις τῆς πίστεώς μας ὡς χριστοδωρήτου ἐλευθερίας, ἡ ὅποια εἶναι ἐν ταύτῳ «ούσιωδῶς ἐκκλησιαστική», ἐμπειρία «κοινῆς ἐλευθερίας». Αὕτη ἡ ἀληθεστάτη ἐν Χριστῷ ἐλευθερία ἐκφράζεται ὡς ἀγάπη καί ἔμπρακτος συμπαράστασις πρός τόν συγκεκριμένον πλησίον, ὅπως αὐτή περιγράφεται εἰς τήν παραβολήν τοῦ «Καλοῦ Σαμαρείτου» (Λουκ. ι', 30-37) καί εἰς τήν περικοπήν τῆς τελικῆς κρίσεως (Ματθ. κε', 31-46), ἀλλά καί ὡς σεβασμός καί μέριμνα διά τήν κτίσιν καί εὐχαριστιακή χρῆσις αὐτῆς. Ἡ ἐν Χριστῷ ἐλευθερία ἔχει προσωπικόν καί δολιστικόν χαρακτῆρα, ὁ ὅποιος ἀποκαλύπτεται ἰδιαιτέρως κατά τήν Ἀγίαν καί Μεγάλην Τεσσαρακοστήν εἰς τόν τρόπον κατανοήσεως τοῦ ἀσκητισμοῦ καί τῆς νηστείας.

Δέν γνωρίζει ἡ χριστιανική ἐλευθερία, ὡς ὑπαρκτική αὐθεντικότης καί πληρότης, σκυθρωπόν ἀσκητισμόν, ζωήν χωρίς χάριν καί χαράν, «σάν νά μήν ἥλθε ποτέ ὁ Χριστός».

Καί ἡ νηστεία δέν εἶναι μόνον «βρωμάτων ἀποχή», ἀλλ' «ἀμαρτημάτων ἀναχώρησις», ἀγών κατά τῆς φιλαυτίας, ἀγαπητική ἔξοδος ἀπό τόν ἐαυτόν μας πρός τόν ἐν ἀνάγκαις ἀδελφόν, «καῦσις καρδίας ὑπέρ πάσης τῆς κτίσεως». Ἡ δολιστικότης τῆς πνευματικότητος τρέφεται ἀπό τήν ἐμπειρίαν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὡς πορείας πρός τό Πάσχα καί ὡς προγεύσεως τῆς «ἐλευθερίας τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ (Ρωμ. η', 21).

Δεόμενοι τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἀξιώσῃ πάντας ἡμᾶς νά διατρέξωμεν ἐν ἀσκήσει, μετανοίᾳ, συγχωρητικότητι, προσευχῇ καί ἐνθέω ἐλευθερίᾳ τόν δόλιχον τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, κατακλείομεν μέ τούς λόγους τοῦ πνευματικοῦ ἡμῶν πατρός μακαριστοῦ Μητροπολίτου Χαλκηδόνος Μελίτωνος, κατά τήν Θείαν Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς τοῦ ἔτους 1970 εἰς τόν Μητροπολιτικόν Ναόν Ἀθηνῶν: «Εἰσερχόμεθα εἰς τήν Ἀγίαν Τεσσαρακοστήν καί στό βάθος μᾶς ἀναμένει τό ὄραμα, τό θαῦμα καί τό βίωμα τῆς Ἀναστάσεως, τό κατ' ἔξοχήν βίωμα τῆς Ὁρθοδόξου ἐκκλησίας. Ἄς πορευθῶμεν πρός αὐτό τό ὄραμα καί βίωμα, ὅχι ἀσυγχώρητοι, ὅχι μή συγχωρήσαντες, ὅχι ἐν νηστείᾳ ἀπλῶς κρέατος καί ἐλαίου, ὅχι ἐν ὑποκρισίᾳ, ἀλλά ἐν θείᾳ ἐλευθερίᾳ, ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ, ἐν τῷ πνεύματι τῆς ἀληθείας, ἐν τῇ ἀληθείᾳ τοῦ πνεύματος».

Ἀγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή ,βκε'

† Ό Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
διάπυρος πρός Θεόν εύχέτης πάντων ὑμῶν